

Standardy ochrony małoletnich
wersja skrócona dla uczniów

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Żarach

Spis treści

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	2
Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	2
Procedury postępowania w wypadku krzywdzenia dziecka przez rodzica	3
Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników	5
Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce	6
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	7
Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi.....	8
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi. Zachowania niedozwolone małoletnich.	9
Ważne telefony.....	10

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 1.

1. Personel placówki posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci- czyli wszelkie niepokojące sygnały, które mogą świadczyć o krzywdzeniu
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie personelu placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Personel monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 2.

W przypadku powzięcia przez członka personelu placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy lub w przypadku jego niedostępności pedagogowi/psychologowi/kierownictwu placówki.

§ 3.

1. Wychowawca, pedagog lub psycholog wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Wychowawca, pedagog lub psycholog sporządzi opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami i rodzicami, oraz plan pomocy dziecku.
3. **Plan pomocy dziecku** będzie zawierać wskazania dotyczące:
 - a). podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - b). wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku; w tym zajęcia w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej (np. zajęcia o charakterze terapeutycznym, porady i konsultacje)
 - c). skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 4.

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrekcja placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja placówki, inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej określani jako: **zespół interwencyjny**).

§ 5.

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez wychowawcę, pedagoga lub psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Wychowawca, pedagog lub psycholog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i podjętej interwencji).
3. Po poinformowaniu opiekunów przez wychowawcę, pedagoga lub psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – kierownictwo placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§ 6.

1. Cały personel placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom.

Procedury postępowania w wypadku krzywdzenia dziecka przez rodzica

§ 7

1. Procedury stosowane są jak wyżej.

§ 8

Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, pedagog/psycholog przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka oraz o obowiązkach prawnych szkoły: wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” oraz w przypadku popełnienia przestępstwa zgłoszenia sprawy do prokuratury oraz w przypadku zagrożenia dobra dziecka do sądu rodzinnego. Informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia i udziale w programach dla osób stosujących przemoc.

§ 9

1. Wychowawca/ pedagog/ psycholog dokonuje diagnozy sytuacji i potrzeb dziecka oraz sporządza plan pomocy dziecku, który uwzględnia sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie szkoła może zaoferować dziecku. Przygotowuje informację o placówkach pomocy dziecku.
2. W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza jednorazowej przemocy fizycznej (np. uderzanie, popychanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (np. krzyk, niestosowne komentarze) przy braku współpracy rodziców lub powtarzających się aktach przemocy dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.
3. Wychowawca/pedagog/psycholog informuje o swoich działaniach dyrektora/wicedyrektora szkoły.
4. Wychowawca/pedagog/psycholog monitorują sytuację dziecka, udzielają wsparcia i organizują pomoc stosownie do jego potrzeb.

§ 10

W przypadku podejrzenia, że rodzic dziecka zaniedbuje jego potrzeby lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, rodzina stosuje przemoc wobec dziecka, rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje kary fizyczne), dyrektor informuje właściwy Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa. Wychowawca/pedagog/ psycholog mają możliwość wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

§ 11

1. W przypadku podejrzenia że małoletni doświadcza krzywdzenia z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie informuje się niezwłocznie odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112.
2. W przypadku podejrzenia że małoletni doświadcza krzywdzenia innymi typami przestępstw niż wskazane w ustępie poprzedzającym dyrektor składa pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników

§ 12

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone przez inne dziecko ze szkoły, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy klasy. Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną.
2. W przypadku gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik szkoły przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę klasy.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa i w jego obecności przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną oraz uczniem/uczniemi podejrzanymi o krzywdzenie.
4. Wychowawca/pedagog/psycholog opracowuje plan pomocy dziecku.
5. Wychowawca/pedagog/psycholog monitoruje sytuację dziecka przy współpracy z rodzicami/opiekunami.

§ 13

W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko ze szkoły należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzeniu oraz jego rodzicami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego rodzicami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy

dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego.

§ 14

1. Wspólnie z rodzicami dziecka krzywdzącego należy opracować **plan naprawczy** celem zmiany niepożądanych zachowań.
2. Z rodzicami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować **plan pomocy dziecku**, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

§ 15

W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców, innych dorosłych bądź inne dzieci.

W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury poprzedniej.

§ 16

Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo Sąd Rodzinny poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

§ 17

Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce

§ 18

1. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 19

1. Personelowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Zgoda taka jest uzyskiwana na początku cyklu kształcenia (w pierwszej klasie.)
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 20

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; zainstalowane i aktualizowane jest oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem członka personelu placówki na zajęciach komputerowych;
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem członka personelu placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Personel placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

§ 21

Zasady bezpiecznych relacji personelu Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Żarach z dziećmi.

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.

Relacje personelu z dziećmi

Personel jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy dana reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.

Kontakt fizyczny z dziećmi:

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

1. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
2. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

Kontakty poza godzinami pracy:

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Nie można zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Wyjątkiem jest kontakt poprzez komunikator Messenger lub WhatsApp, w przypadku konieczności szybkiego kontaktu z grupą uczniów, wyłącznie w sprawach szkolnych i edukacyjnych.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (system Librus)
3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi. Zachowania niedozwolone małoletnich

§ 22

1. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do ich odmienności i zachowania tożsamości ze względu na wiek, płeć, pochodzenie etniczne, narodowe, status ekonomiczny, religię, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nikt nie powinien być w jakikolwiek sposób dyskryminowany.
2. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów i innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni są wzajemnie zobowiązani do respektowania własnych praw.
3. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują się nawzajem.
4. Małoletni ma obowiązek informowania personelu o zaobserwowanych przejawach agresji lub przemocy

Niedozwolone zachowania uczniów w Szkole.

1. Stosowanie agresji i przemocy fizycznej we wszelkich formach, tj. bicie/kopanie/popychanie itp.

2. Wymuszenia.
3. Zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań.
4. Stosowanie jakiegokolwiek agresji i przemocy słownej w różnych formach np. obelgi i wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, bezpośrednie obrażanie drugiej osoby, obraźliwe żarty, groźby.
5. Stosowanie agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np. poniżanie, wykluczanie/izolacja, wulgarne gesty, niszczenie lub zabieranie rzeczy należących do innej osoby, straszenie, szantażowanie.
6. Wszelkie przejawy cyberprzemocy (obraźliwe komentarze, wiadomości).
7. Rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy.

Ważne telefony

- **112** - Numer alarmowy
- **800 12 12 12** - Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka
- **116 111** - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
- **800 080 222** - Całodobowa infolinia Fundacji ITAKA
- **801 120 002** - Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”
- **800 199 990** - Ogólnopolski Telefon Zaufania
- **800 100 100** - Telefon dla rodziców i nauczycieli Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę
- **800 199 990** - Ogólnopolski Telefon Zaufania (Uzależnienia)
- **22 594 91 00** - Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji